

'STAR WARS'.

DE TECHNOLOGIE VAN MORGEN
BESTAAT AL IN SCIENCEFICTION

Moordrobots en perfecte sekspartners

'MINORITY REPORT'.

Heeft sciencefiction je als kind ook doen dromen van een opwindende toekomst waarin we intergalactisch zouden reizen en de meest fantastische avonturen zouden beleven? Ook rationele wetenschappers zijn niet ongevoelig voor de verleiding van die toekomstdromen. Sciencefictionboeken en -films leverden heel wat inspiratie op voor nieuwe technologie die al werd gerealiseerd of nog in de steigers staat.

Over de kruisbestuiving tussen die menselijke toekomstfantasieën en wetenschappelijke en technologische innovatie gaat het in het nieuwe boek 'Van lightsaber tot tijdmachine' van wetenschapsjournalist George van Hal. Hij haalt voorbeelden aan uit sciencefiction en gaat na wat daarvan al werd waargemaakt. Een boeiend overzicht, zeker gezien de recente en heel verontrustende berichten over de gevaren van robots en artificiële intelligentie. Van Hal houdt het echter een stuk luchtiger en wijst erop dat verhalen over de toekomst al lang van invloed zijn op nieuwe ontwikkelingen. Lang voor de eerste mens op de maan werd gezet, landden we al op die natuurlijke satelliet van de aarde. En nog voor de eerste atoombom tot ontploffing werd gebracht, werden soortgelijke wapens al gebruikt in boe-

ken. De makers van de eerste mobieltjes lieten zich inspireren door de sciencefictionserie 'Star Trek' uit de jaren 60 en de automatische schuifdeuren in dezelfde serie zorgden ervoor dat er in grootwarenhuizen soortgelijke kwamen.

TABLETS

Of neem de tablet die in de film '2001: A Space Odyssey' (1968) gebruikt wordt. Die heeft zoveel weg van de iPad - die pas in 2010 op de markt kwam - dat hij figureerde in een rechtszaak tussen Apple en concurrent Samsung over intellectueel eigendom. Volgens Samsung kon Apple onmogelijk claimen dat zij het uiterlijk van de iPad hadden bedacht, omdat een soortgelijk ontwerp al tientallen jaren eerder in die bioscoopfilm te zien was.

En zo zijn er meer rake voorstellingen. Zoals het verhaal 'Dial F for Frankenstein' van

Wetenschapsjournalist George van Hal.

ARTHUR C. CLARKE.

TIM BERNERS-LEE.

Arthur C. Clarke uit 1964. Daarin bespreken ingenieurs de bizarre gebeurtenissen die plaatsvinden wanneer alle telefoons van de wereld via een satelliet met elkaar verbonden raken. In het verhaal loopt dat niet heel gezellig af: de telefoons worden zelfbewust en blijken bepaald geen fan van de mens. De kans is groot dat het verhaal in de vergetelheid zou zijn geraakt als het geen indruk had gemaakt op computerdeskundige Tim Berners-Lee. Hij raakte gefascineerd door het idee van een telecommunicatienetwerk en bedacht het World Wide Web.

Herinner je je Tom Cruise die in 'Minority Report' uit 2002 een doorzichtig display bedient zonder het aan te raken? Dat was een spectaculair voorbeeld van een 'touchless gesture-based interface', zoals men dat in vakkringen noemt.

ZOALS TOM CRUISE

Hoewel niemand nog voor zijn laptop met zijn handen staat te wapperen, is die technologie geen sciencefiction meer. Al in 2010 bediende ingenieur John Underkoffler tijdens een veelbekken 'Ted Talk' zijn computer op dezelfde manier als Cruise.